

**Реформа на системата
на заплащане и на
оценяване на
служителите в
държавната
администрация**

Ноември 2011 г.

Обхват

- Заетите в централната и общинските администрации по трудово и служебно правоотношение;
- НОИ, НЗОК, ДФЗ, АПИ, КФН, КРС, СЕМ, Икономически и социален съвет, Комисия за публичен надзор над регистрираните одитори, Комисия за установяване на имущество, придобито от престъпна дейност, Комисия за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към държавна сигурност, Комисия за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси;
- В обхвата не попадат заетите по законите за МВР, Закона за отбраната и въоръжените сили и Закона за Държавната агенция “Национална сигурност” и администрацията на Народното събрание.

Проблеми на системата за оценка на изпълнението чрез атестиране

- Цикълът на оценката чрез атестиране не съвпада с годишния работен цикъл на администрацията;
- Фокусът е върху самата оценка, а не върху процеса на изпълнение;
- Липсват осезаеми ефекти от резултатите от оценката;
- Субективност и формален характер;
- Липсва култура на оценяване – системата се възприема като санкционираща;

Цели на предлагания модел

- Обвързаност на целите на служителя с целите на администрацията;
- Оценяване приноса на отделния служител за изпълнението на целите на административно звено и административната структура като цяло.
- Определяне на възнагражденията на служителите спрямо техните постижения;
- Определяне на нуждите от развитие на всеки служител и подобряване на неговите компетентности;
- Въвеждане на справедливи процедури за професионално и кариерно развитие.

Въвежда се нов период на оценяване

- **Оценяването на изпълнението обхваща периода от 1 януари до 31 декември на съответната година;**
- **Дава се възможност за обвързване на целите в индивидуалния работен план на служителя с годишните цели на административната структура.**

Какво се оценява?

- 1. За висшите държавни служители, служителите на ръководни длъжности и за експертите с аналитични и/или контролни функции:**
  - **Постигането на целите**
  - **Показаните компетентности;**
- 2. За служителите на експертни длъжности със спомагателни функции и на технически длъжности:**
  - **Изпълнението на задълженията по длъжностната характеристика;**
  - **Показаните компетентности.**

Компетентности

- **Обособени са рамки на компетентностите за различните групи служители;**
- **Дадени са ясни дефиниции на компетентностите;**
- **Въведени са нови компетентности;**
- **Описани са стандарти за поведение - отговарящи на изискванията, както и за неприемливо поведение.**

Повишаване в ранг

Оценка на изпълнението	Повишаване в следващ младши ранг	Повишаване в старши ранг
Изключително изпълнение	веднага	веднага
Изпълнението е над изискванията	2 последователни години	3 последователни години
Изпълнението отговаря на изискванията	3 последователни години	4 последователни години
Изпълнението отговаря не напълно на изискванията	~~5 години~~	~~5 години~~
Неприемливо изпълнение	~~5 години~~	~~5 години~~

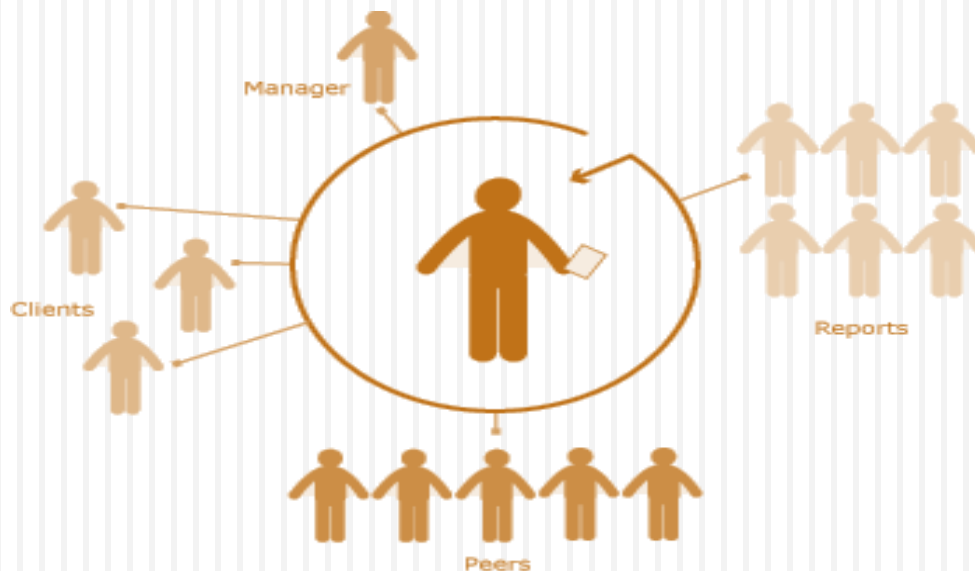
Въвежда се самооценка

- На заключителната среща служителят представя накратко основните си постижения, възникналите трудности, възможности за подобрене и самооценка за своето изпълнение.

Въвежда се обратна връзка

- Дава се възможност за обратна връзка за работата на служителя от колеги и външни потребители – оценяващият ръководител може да поиска мнение от други служители, които често работят със служителя

Нов модел на заплащане

Проблеми

- **Липса на ясни правила относно увеличението на работната заплата на служителите;**
- **Висок относителен дял на променливата част във възнагражденията сред някои структури;**
- **Получаване на ДМС от приходи от административни такси и глоби;**
- **Липса на обвързаност на нарастването на заплащането спрямо оценката на изпълнението и постигнатите резултати.**
- **Гарантирани допълнителни възнаграждения в специални закони (за работа в агенция, за специфични условия на труд, за специфични функции и др.)**

Цели

- **Запазване на достигнатите нива на доходи и недопускане на тяхното намаление.**
- **Създаване на ясни правила за формирането и увеличението на работната заплата на служителите.**
- **Обвързване на постигнатите резултати с възнагражденията на служителите.**
- **Привличане на висококвалифицирани и образовани служители.**
- **Премахване на ДМС от такси и глоби – неправилен стимул за мотивация на служителите.**

Формиране на брутно възнаграждение

- Основна заплата.
- Допълнителни възнаграждения с постоянен и с непостоянен характер.

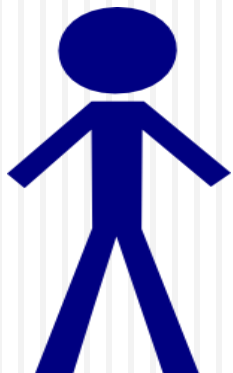
Консолидиране на основната заплата

Индивидуалните основни месечни заплати на служителите се получават като сбор от:

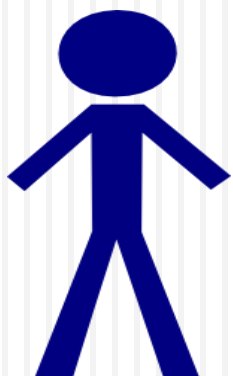
- Основна месечна заплата.
- Допълнително възнаграждение за прослужено време или придобит трудов стаж и професионален опит
- Допълнително възнаграждение за образователна и научна степен „доктор” или за научна степен „доктор на науките”.

Пример

експерт

експерт

Брутно възнаграждение - сега

*Основна месечна + Прослужено време
заплата*

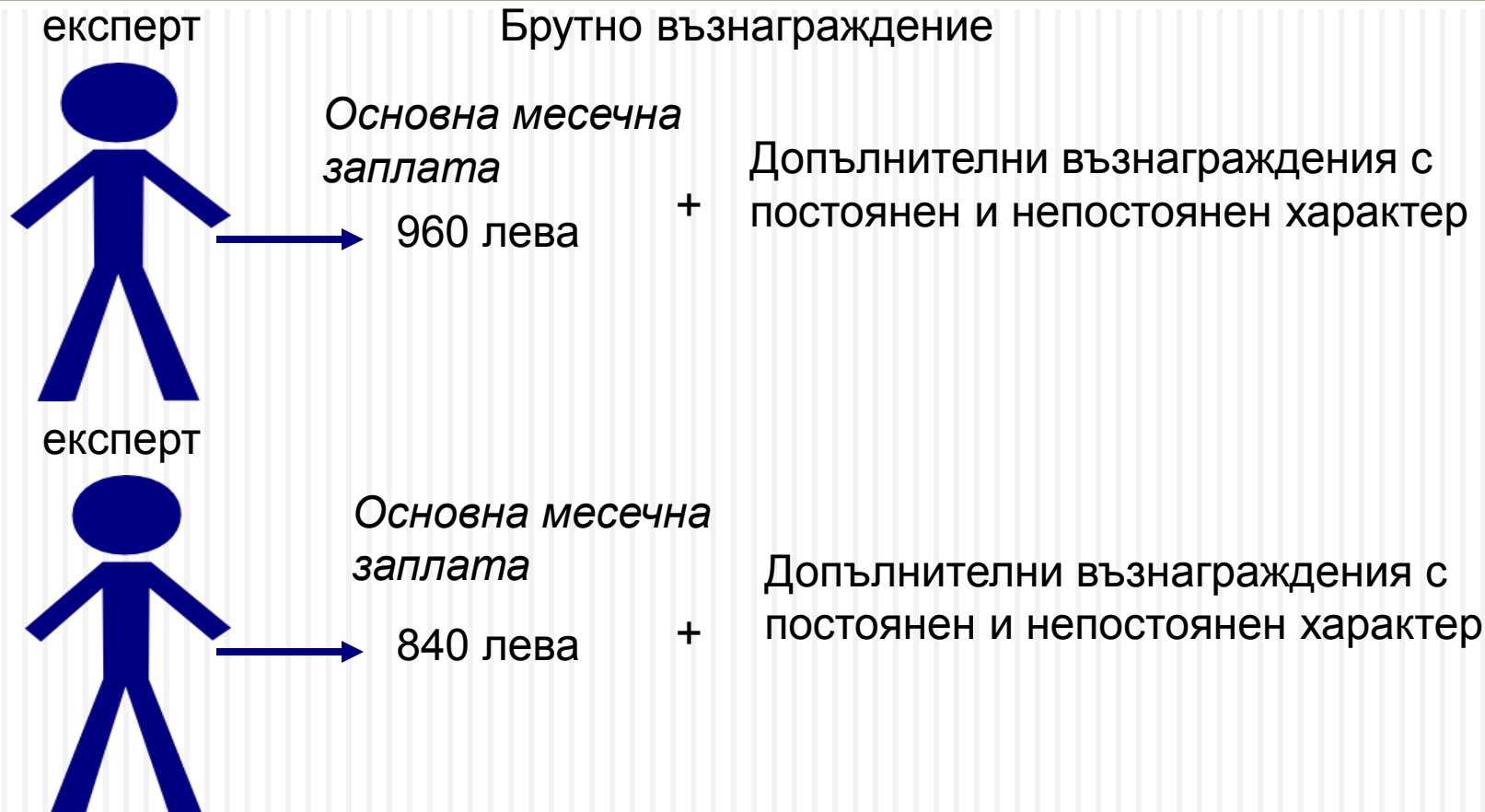
$$\begin{array}{rclcl} \longrightarrow 800 \text{ лева} & + & 20 \text{ години} & & \\ & & \text{професионален} & = & 960 \text{ лева} \\ & & \text{опит (20\%)-160 лв.} & & \end{array}$$

*Основна месечна + Прослужено време
заплата*

$$\begin{array}{rclcl} \longrightarrow 800 \text{ лева} & + & 5 \text{ години} & & \\ & & \text{професионален} & = & 840 \text{ лева} \\ & & \text{опит (5\%)-40 лв.} & & \end{array}$$

Запазване на достигнатите нива на доходите

Допълнителни възнаграждения

➤ С постоянен характер

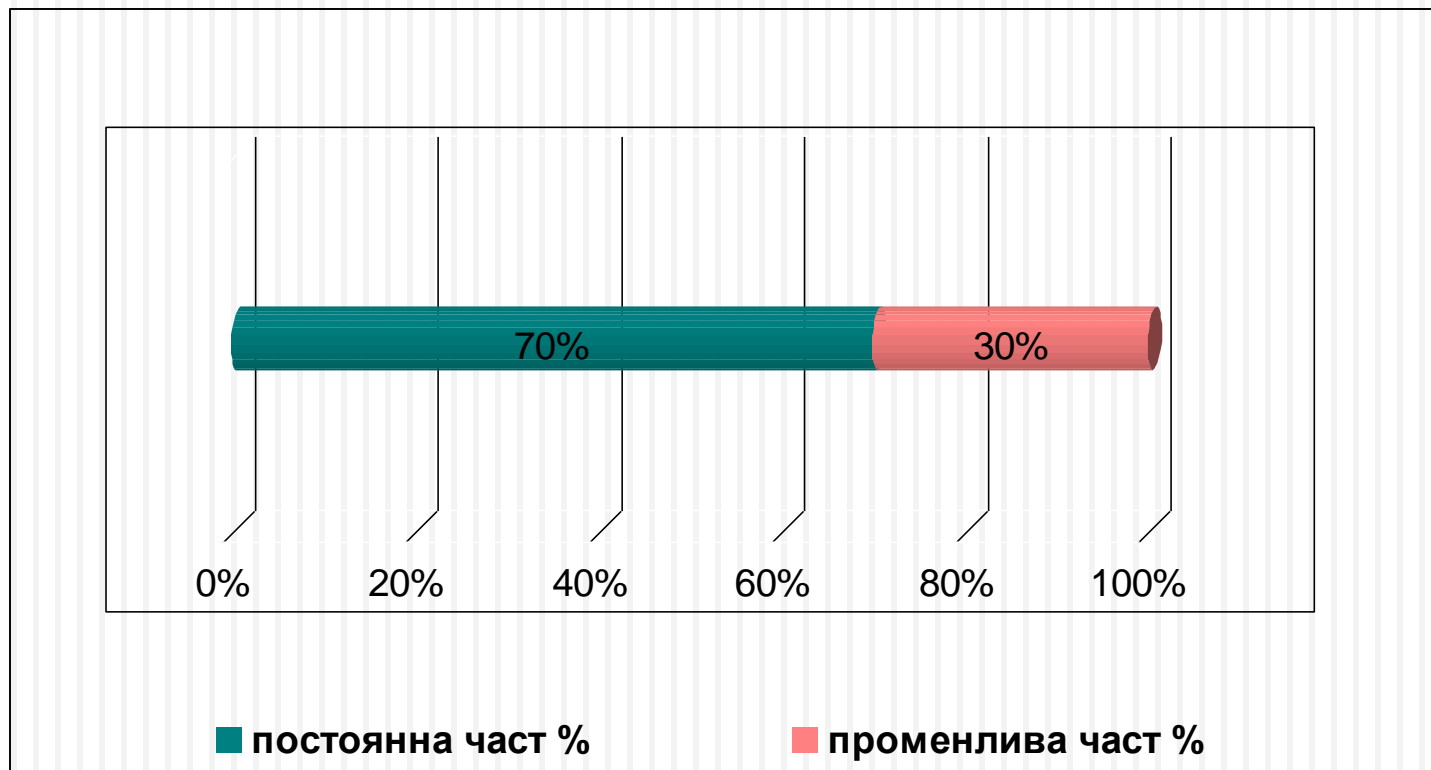
- допълнително възнаграждение за привличане и задържане на служители за изпълнение на длъжности с особено важно значение за административната структура;
- други допълнителни възнаграждения, определени с нормативен акт.

➤ С непостоянен характер

- допълнително възнаграждение за нощен труд;
- допълнително възнаграждение за извънреден труд;
- допълнително възнаграждение за работа през официалните празници;
- допълнително възнаграждение за времето на разположение;
- допълнително възнаграждение за постигнати резултати;
- допълнително възнаграждение за изключителни постижения.

Съотношение на разходите за заплати

- Разходите за основни заплати и за допълнителни възнаграждения с постоянен характер са в размер не по-малък от 70 на сто от средствата за работни заплати (СРЗ).
- Разходите за допълнителни възнаграждения с непостоянен характер са до 30 на сто от СРЗ.

За новопостъпили служители в администрацията

С професионален опит от 1 до 3 години от изискуемия.

С професионален опит от 3 до 7 години от изискуемия.

С професионален опит с над 7 години от изискуемия

Нива на основните месечни заплати	Длъжностни нива по КДА	Наименование на длъжностните нива по КДА	Основни месечни заплати по нива и степени в лева											
			1		2		3		4		5		6	
			мин	макс	мин	макс	мин	макс	мин	макс	мин	макс	мин	макс
14	6	Експертно ниво 2	410	1100	510	1300	660	1500	710	1650	810	1800	910	1900

Пример

- Например: икономист от частния сектор кандидатства за работа в ДА и има 8 години професионален опит, който му позволява да стане главен експерт в МФ. Икономистът ще започне да работи в ДА в рамките на степен 3 от матрицата на заплащането

Нива на основните месечни заплати	Длъжностни нива по КДА	Наименование на длъжностните нива по КДА	Основни месечни заплати по нива и степени в лева											
			1		2		3		4		5		6	
			мин	макс	мин	макс	мин	макс	мин	макс	мин	макс	мин	макс
14	6	Експертно ниво 2	410	1100	510	1300	660	1500	710	1650	810	1800	910	1900

Въвеждат се два типа оценки на служителите

- Годишна и тримесечна.
- Годишна оценка на изпълнението на служителите - води до увеличение на основната месечна заплата;
- Допълнителните възнаграждения за постигнати резултати (бонуси) се определят въз основа на оценка на постигнати текущи резултати на всеки три месеца.

Въвежда се възможност за увеличение на индивидуалната заплата според оценката на изпълнението

- Индивидуалната основна месечна заплата на служителя може да се увеличава в същата степен въз основа на последната годишна оценка на изпълнението:

Оценка на изпълнението	Увеличение на основната месечна заплата
Изключително изпълнение	до 12%
Изпълнението е над изискванията	до 8%
Изпълнението отговаря на изискванията	до 5%
Изпълнението отговаря не напълно на изискванията	до 1%
Неприемливо изпълнение	0%

Увеличение на заплатата

- Индивидуалната основна месечна заплата на служителя може да се увеличава в следващата по-висока степен въз основа на получените оценки:

Оценка на изпълнението	Повишаване в следваща по-висока степен	% на увеличението
Изключително изпълнение	При годишна оценка	До 12%
Изпълнението е над изискванията	2 последователни годишни оценки	До 8%
Изпълнението отговаря на изискванията	3 последователни годишни оценки	До 5%

Задържаща добавка с постоянен характер

- Въвежда се допълнително възнаграждение за привличане и задържане на служители за изпълнение на длъжности с особено важно значение за административната структура – до 2% от разходите за заплати.

Ключови служители	Размер на добавката
Постъпващите за първи път	до 50% от индивидуалната заплата
Служител с оценка “Изпълнението напълно отговаря на изискванията”	до 70%
Служител с оценка „Изпълнението е над изискванията”	до 80%
Служител с оценка „Изключително изпълнение”	до 100%

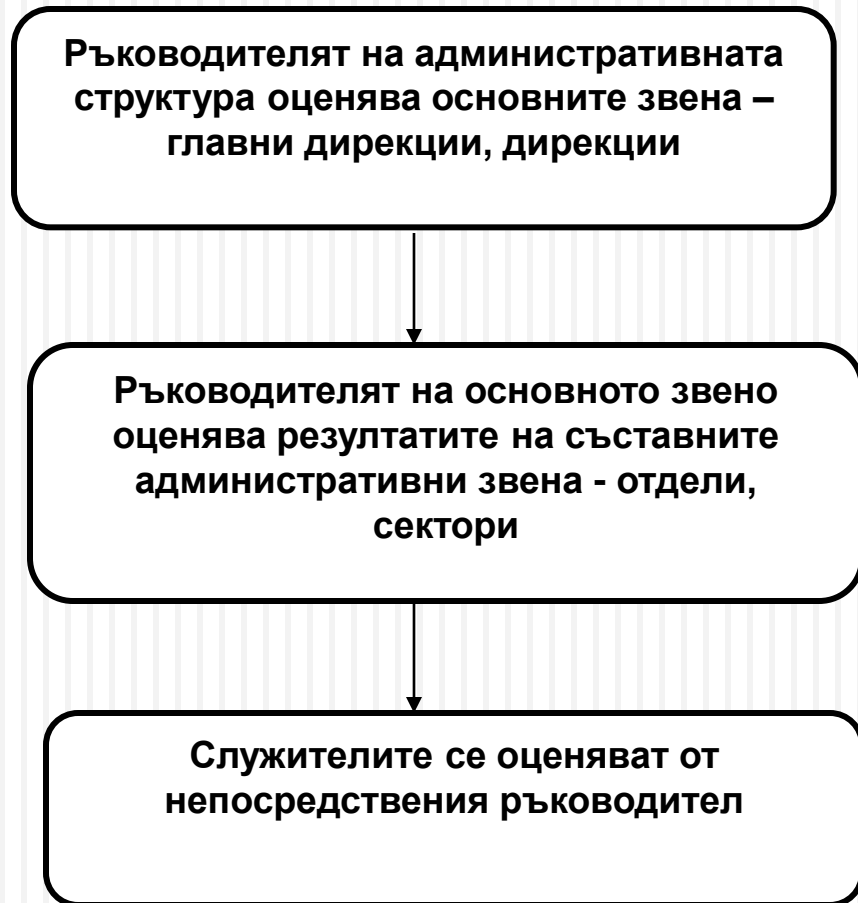
Допълнителни възнаграждения с непостоянен характер

- Допълнителните възнаграждения за постигнати резултати се определят въз основа на оценка на резултатите от дейността на:
  - структурните звена (основни и съставни) в административната структура;
  - отделните служители.

ДВ с непостоянен характер

- Въвежда се оценка на резултатите на основните звена, съставните звена и отделните служители. Оценката е на 4 нива:
  1. Оценка „Изключителни резултати”
  2. Оценка „Добри резултати”
  3. Оценка „Приемливи резултати”
  4. Оценка „Неприемливи резултати”

Оценка на резултатите

□ Благодаря за вниманието!